Laboratorium 7

Projektowanie interfejsu użytkownika

Cel laboratorium

W oparciu o zdefiniowane elementy z poprzednich laboratorium należy zaprojektować interfejs użytkownika dla projektowanego systemu.

Projektowanie interfejsu użytkownika (UI - User Interface Design) to proces tworzenia wizualnej warstwy systemu lub aplikacji, która pozwala użytkownikom wchodzić w interakcję z produktem. UI obejmuje:

- Układ elementów graficznych (np. przyciski, formularze, menu).
- Kolory, typografię, ikony oraz wszelkie inne aspekty wizualne.
- Nawigację i dostępność interfejsu.

Celem projektowania UI jest ułatwienie użytkownikom korzystania z aplikacji poprzez tworzenie intuicyjnego, estetycznego i funkcjonalnego środowiska. Dobrze zaprojektowany interfejs łączy estetykę z użytecznością (UX - User Experience).

Sprawdzone wzorce projektowe (UI Design Patterns)

Wzorce projektowe w UI to sprawdzone rozwiązania powszechnych problemów projektowych. Są one wynikiem doświadczeń projektantów i użytkowników, co zapewnia ich efektywność.

1. Nawigacja

- Menu główne (Top Navigation): Pasek na górze ekranu z linkami do głównych sekcji.
- Przykład: Strony internetowe, aplikacje mobilne.
- Menu boczne (Side Navigation): Stałe lub wysuwane menu po lewej/prawej stronie.
- Przykład: Aplikacje administracyjne, panel sterowania.
- Breadcrumbs (Okruszki chleba): Pokazuje ścieżkę nawigacji.
- Przykład: "Strona główna > Produkty > Elektronika > Telewizory".

2. Formularze i dane wejściowe

- Placeholdery: Tekst w polu formularza, który znika po rozpoczęciu wpisywania.
- Walidacja w czasie rzeczywistym: Błędy w formularzu są wykrywane natychmiast.
- Przykład: Sprawdzanie poprawności adresu e-mail.
- Wskaźniki postępu: Pokazują, na jakim etapie formularza znajduje się użytkownik.
- Przykład: Rejestracja z wieloma krokami.

3. Listy i karty

- Karty (Cards): Prostokątne elementy z tytułem, obrazem i krótkim opisem, ułatwiające przeglądanie treści.
- Przykład: Strony e-commerce, galerie zdjęć.
- Listy rozwijane (Dropdowns): Rozwijane menu wyboru.

- Paged Lists vs. Infinite Scroll: Dzielenie wyników na strony kontra przewijanie w nieskończoność.
- Wzór: Infinite scroll sprawdza się w mediach społecznościowych, paged lists w wynikach wyszukiwania.

4. Wzorce powiadomień

- Toast Notifications: Krótkie, tymczasowe powiadomienia w rogu ekranu.
- Modal Windows (Okna modalne): Przerywają działanie użytkownika, wymagając interakcji (np. potwierdzenie akcji).
- Alerty i banery: Stałe komunikaty w widocznym miejscu.

5. Zarządzanie przestrzenią

- Accordion: Zwinięte sekcje, które rozwijają się po kliknięciu.
- Przykład: FAQ (Najczęściej zadawane pytania).
- Tabs (Zakładki): Organizacja treści w sekcjach, pomiędzy którymi można przełączać się bez przeładowywania strony.
- Przykład: Profile użytkownika.

6. Wzorce interakcji

- Drag and Drop (Przeciągnij i upuść): Umożliwia użytkownikowi przesuwanie elementów za pomocą myszy lub palca.
- Przykład: Aplikacje do zarządzania zadaniami, pulpity nawigacyjne.
- Hover Effects: Efekty wizualne wywoływane najechaniem kursora.
- Loading Indicators: Animacje informujące, że aplikacja wykonuje proces (np. ładowanie).

7. Wzorce informacyjne

- Tooltip: Mały dymek z dodatkowymi informacjami wyświetlany po najechaniu na element.
- Progress Bars (Paski postępu): Wskazują stan zaawansowania operacji.
- Empty States: Komunikaty wyświetlane, gdy brak danych.
- Przykład: "Brak wyników wyszukiwania. Spróbuj ponownie".

Najważniejsze zasady projektowania UI

- Prostota i minimalizm Usuń zbędne elementy i skup się na funkcjonalności.
- Spójność Używaj tych samych kolorów, ikon i czcionek w całym interfejsie.
- Zasada "Złotego Trójkąta" Użytkownicy skanują ekrany w kształcie litery "Z" lub "F".
 Umieszczaj kluczowe elementy w tych obszarach.
- Intuicyjność Interfejs powinien być zrozumiały bez potrzeby instrukcji.
- Responsywność Dostosuj interfejs do różnych urządzeń (telefony, tablety, komputery).
- Kontrast i hierarchia wizualna Elementy o wyższym priorytecie powinny wyróżniać się kolorem, rozmiarem lub położeniem.

• Dostępność (Accessibility) – Projektuj interfejs z myślą o użytkownikach o różnym stopniu sprawności (np. obsługa czytników ekranowych).

Projektowanie interfejsów UI opiera się na:

- Znajomości wzorców projektowych, które rozwiązują typowe problemy.
- Stosowaniu dobrych praktyk, aby interfejs był intuicyjny, funkcjonalny i estetyczny.
- Testowaniu interfejsów z użytkownikami, aby zapewnić ich użyteczność.

Środowiska do projektowania UI to np. Software Ideas Modeler czy Figma (https://www.figma.com/).

Software Ideas Modeler to wszechstronne narzędzie do projektowania systemów, które pozwala tworzyć różne diagramy i layouty zgodnie z metodologią UML i nie tylko. Poniżej przedstawiono wskazówki dotyczące projektowania layoutów dla systemów przy użyciu tego oprogramowania. Szczegółowe informacje o projektowaniu diagramów można zaleźć pod adresem https://www.softwareideas.net/user-interface-diagram

Kroki projektowania layoutów z użyciem Software Ideas Modeler

Krok 1: Określenie celu systemu

Rozpocznij od stworzenia diagramu przypadków użycia. Zidentyfikuj, jakie funkcje powinien spełniać system i jakie będą jego kluczowe elementy.

Przykład:

Tworzysz system zarządzania biblioteką. Przypadki użycia moga obejmować:

- Wypożyczanie książki
- Zwracanie książki
- Przeglądanie katalogu

Krok 2: Projektowanie struktury systemu

Stwórz diagram klas lub diagram komponentów, aby określić moduły, z których będzie się składać system.

Przykład:

Moduły:

- Zarządzanie użytkownikami
- Zarządzanie książkami
- Interfejs użytkownika

Krok 3: Zaprojektowanie przepływu danych

Użyj diagramu przepływu danych (DFD) lub diagramu aktywności, aby zaplanować, jak dane będą przepływać między modułami.

Przykład przepływu danych:

- Użytkownik wybiera opcję "Przeglądaj katalog".
- Żądanie jest wysyłane do bazy danych.
- Wynik (lista książek) wraca do interfejsu użytkownika.

Krok 4: Zaplanowanie interakcji między komponentami

Stwórz diagram sekwencji, aby zobrazować interakcję między użytkownikiem a systemem.

Przykład:

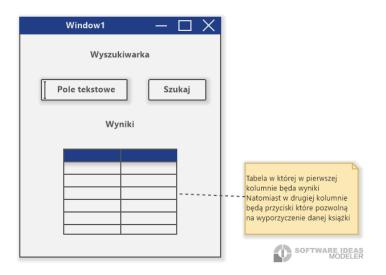
- Użytkownik → wysyła żądanie wypożyczenia.
- System → sprawdza dostępność książki.
- System → aktualizuje stan książki.
- System → potwierdza wypożyczenie.

Krok 5: Projektowanie layoutu interfejsu użytkownika

Skorzystaj z funkcji Wireframe Designer dostępnej w Software Ideas Modeler, aby zaprojektować wstępne makiety ekranów aplikacji.

Elementy interfejsu:

- Pola tekstowe
- Przycisk "Szukaj"
- Tabele z wynikami wyszukiwania
- Przycisk "Wypożycz"

Podczas projektowania layoutów systemów w Software Ideas Modeler warto:

- 1. Rozpocząć od diagramu przypadków użycia, aby określić główne funkcje.
- 2. Przejść do diagramów komponentów i diagramów przepływu danych, aby zaplanować strukture.
- 3. Zaprojektować interakcje przy użyciu diagramu sekwencji.
- 4. Stworzyć layouty interfejsu użytkownika z użyciem Wireframe Designer.

Przykład 1

Poniżej propozycja przykładowego interfejsu użytkownika (UI) dla systemu zarządzania zadaniami (Task Management System), który można zaimplementować w różnych narzędziach, takich jak Figma, Adobe XD, Software Ideas Modeler lub inne aplikacje projektowe.

UI będzie zawierał:

- Nagłówek z logo, wyszukiwarką i profilem.
- Pasek boczny z nawigacją po sekcjach systemu.
- Obszar główny z kartami zadań i sekcją filtrów.
- Wzorce projektowe: karty, modale, tooltipy i responsywność.

Przykładowe UI: System Zarządzania Zadaniami

1. Layout Główny – Dashboard

Struktura interfejsu składa się z 3 głównych obszarów:

- Pasek boczny (Sidebar) nawigacja między modułami.
- Obszar główny (Main Content Area) lista zadań, statusy i funkcje.
- Nagłówek (Header) wyszukiwarka, profil użytkownika i dodatkowe opcje.

Projekt Layoutu

Nagłówek (Header):

- Lewa część: Logo systemu (nazwa aplikacji).
- Środek: Wyszukiwarka zadań (input z ikoną lupy).
- Prawa część:
 - o Ikona powiadomień (dzwonek).
 - o Ikona profilu użytkownika (zdjęcie/awatar + menu rozwijane).

Pasek boczny (Sidebar):

- Zawiera nawigację w formie ikon i tekstu:
- Dashboard podgląd główny zadań.
- Moje Zadania lista zadań przypisanych do użytkownika.
- Zespoły zarządzanie zadaniami zespołu.
- Archiwum zrealizowane zadania.
- Ustawienia konfiguracja konta.

Obszar główny (Main Content Area):

Podzielony na dwie części:

- 1. Sekcja filtrów (Filtry) pozwala na filtrowanie zadań:
 - Status: Wszystkie, W trakcie, Zakończone, Opóźnione.
 - Priorytet: Wysoki, Średni, Niski.
 - Data: Dzisiejsze, Bieżący tydzień, Wszystkie.
- 2. Lista zadań: Wyświetlana w formie kart (Cards) lub tabeli. Każde zadanie zawiera:
 - Tytuł zadania.
 - Opis (krótki tekst).

- Termin data wykonania.
- Status "W trakcie", "Zakończone", itp.
- Priorytet oznaczony kolorowym tagiem (np. czerwony dla wysokiego priorytetu).

Funkcjonalności

- Interaktywne karty przyciski umożliwiają edytowanie, kończenie lub usuwanie zadań.
- Filtry i sortowanie dynamiczne filtrowanie zadań (priorytet, status, termin).
- Responsywność interfejs dostosowuje się do urządzeń mobilnych.

Dodatkowe Wzorce Projektowe:

- Tooltip pojawia się przy najechaniu na ikony statusu lub priorytetu.
- Modal Windows do edytowania lub dodawania nowych zadań.
- Progress Bar procent zadań zakończonych w danym projekcie.

Rysunek 1 Przykładowy UI